

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Állhatatosság és szeretetreméltóság

Az erény és boldogság kapcsolata Jane Austen regényeiben

Kunkli Emese

Témavezető: Dr. Tánczos Péter

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2025

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A disszertációmban Jane Austen regényeinek főként morálfilozófiai, részben esztétikai olvasatára vállalkoztam, s az elemzéseik során a boldogság és erényesség problematikus kapcsolatára helyeztem a hangsúlyt. Mivel a témám igényelt egyfajta elméleti és történeti áttekintést, így körüljártam, miért lehet Austenre mint az érzékenység kultuszának egyik meghatározó női hangjára tekinteni, akinek a művei egyfajta lenyomatai a régenskor Angliájának. Kifejtettem, hogy a 18-19. század fordulója lehetőséget biztosított Austen számára, hogy ha álnéven is, de hangot adhasson a társadalomról, a szépirodalmi alkotásokról, a történelemről és az emberi jellemről szóló kritikai véleményének; mindezt úgy, hogy maga is szépirodalmi alkotásokat írt. Felvázoltam, nő létére milyen excentrikus oktatásban és családi támogatásban részesülhetett, mely szükséges volt ahhoz, hogy a korabeli Anglia legnépszerűbb írójává váljon, és hogy a hat befejezett regényét mai napig a világirodalom klasszikusai közé sorolják, és rengeteget adaptálják. Továbbá hangsúlyoztam a fiatalkori írásainak a jelentőségét is az életműben.

A vizsgálódásom egyik kiindulópontja az az Austen-elemzés volt, amelyet Alasdair MacIntyre-től olvashatunk főként *Az erény nyomában*, és érintőlegesen *Az etika rövid történetében*. MacIntyre az írónőre úgy tekint, mint aki az erények klasszikus tradíciójának az egyik utolsó képviselője volt,¹ és főként Arisztotelésszel hozza őt párhuzamba. MacIntyre-től több markáns kijelentést is olvashatunk az írónőről, melyek közül az a legrelevánsabb a vizsgálódásom szempontjából, hogy a szeretetreméltóság és az állhatatosság tűnnek a két legalapvetőbb austeni erénynek. Egyetértve MacIntyre-rel amellet érveltem, hogy Austen karaktereit csak akkor lehet erényesnek mondani, hogyha birtokolják ezt a két *alap erényt*. MacIntyre-től azt is olvashatjuk, hogy „amit Arisztotelész a kedvesség erényeként kezel (mely erényre, mint mondja, nincs megnevezés),”² az Austen alapján csak a szeretetreméltóságnak mint tényleges erénynek a mása.³ Az Austen-regények elemzéseinél hangsúlyoztam, hogy én is úgy vélem, a kedvesség mint egyfajta pótlék jelenik meg az írónő műveiben. Egyes karakterek kedvességgel igyekeznek elfedni azt, hogy nincsenek annak a bizonyos valódi erénynek – a szeretetreméltóságnak – a birtokában, mert nem rendelkeznek olyan valóságos érzésekkel, melyek szükségesek lennének hozzá.⁴ Többször kiemeltam a

¹ MacIntyre, Alasdair (1999): *Az erény nyomában*. Bíróné Kaszás Éva ford. Budapest: Osiris.

² MacIntyre: *Az erény nyomában*, 246

³ MacIntyre: *Az erény nyomában*, 246

⁴ MacIntyre: *Az erény nyomában*, 246-247

dolgozatomban, hogyan igyekeznek bizonyos személyek kedvességgel megtéveszteni a főhősöket. Ezeket egyfajta próbaként közelítettem meg: mintha a főhősök csak akkor mondhatnák magukat igazán morálisnak, hogyha képesek átlátni azokon, akik nem erényesek, pusztán felszínes kedvességgel, bájjal próbálják ezt elfedni mások elől. Austennek pont azok a főhősnői tűntek a szememben erkölcsileg a legmegingathatatlanabbnak, akik maguk mintha nem is lennének képesek ilyen kedvességgel élni. Ők *csak* a tényleges erényt, a szeretetreméltóságot birtokolják, és így a környezetüknél hamarabb felismerik azokat, akikből viszont ez (szinte) teljesen hiányzik.

Az állhatatosság a másik erény, amit kiemel MacIntyre, mondván, Austen regényeiben az állhatatosság „birtoklása szükséges más erények birtoklásához is.”⁵ Annál, aki nem állhatatos, bizonyos értelemben a többi erény is értelmét veszti. Számos példával támasztottam alá, miért vélem én is úgy, hogy fontos szerepe van az állhatatosságnak az író alkotásaiban. Továbbá azt a nézetemet is hangsúlyoztam, hogy ahhoz, hogy ilyen nagy érdemet társítsunk ennek a fogalomnak, le kell lefednie adott személyek felé irányuló lojális ragaszkodást, bizonyos elvek és elhatározások feletti szilárd eltökéltséget, továbbá azon életvitel melletti kitartást, melyet ezen személyek, elvek és elhatározások megkövetelnek. Körüljártam azt, hogy az Austen-regényekben milyen negatív következményei vannak annak, ha valaki egy nagyon is mérvadó döntésnél nem kellően állhatatos.

A dolgozatomban amellet érveltem, hogy több szempontból egyetértek MacIntyre austeni olvasatával, de hangsúlyoztam azon nézetemet is, hogy mintha Austen nem minden esetben képviselte volna az erények klasszikus tradícióját. MacIntyre-nek főként azzal a kijelentésével vitáztam, hogy „Jane Austen a »boldogság«-ról szólva Arisztotelész-követő módjára beszél.”⁶ Bemutattam, hogy Austen regényeiben mennyire adekvát az, hogy a főhősök képesek legyenek mások boldogságát a sajátjuk elé helyezni.

Az alkalmazott módszerek vázolósa

Jane Austen műveit úgy tanulmányoztam morálfilozófiai és esztétikai szempontból, hogy végig szem előtt tartottam MacIntyre Austen-olvasatát. Mivel azonban nem gondolom azt, hogy az író teljesen azonosult volna bármelyik filozófus nézeteivel, így saját filozófiai

⁵ MacIntyre: *Az erény nyomában*, 246

⁶ MacIntyre: *Az erény nyomában*, 322

aspektusainak feltárásához, megértéséhez nyitottam analógiát több gondolkodóval a regényei elemzésekor. Kant egyes morálfilozófiai és esztétikai meglátásaival többször párhuzamba állítom az Austennél általam felfedezni vélt etikai és esztétikai vonatkozásokat. A recepciótörténet alapján főként David Hume-hoz szokás kapcsolni az írónőnél fellelhető esztétikai aspektusokat – én magam is több esetben így tettem. Austen iróniájának elemzésénél részben MacIntyre austeni iróniáról tett meglátására támaszkodtam, részben Søren Kierkegaard irónia megközelítésére, hiszen az írónő Kierkegaard-hoz hasonlóan az irónia határtvonó, korlátozó jellegű felfogására támaszkodik. Austen neveléseméleti nézeteinek elemzésekor Mary Wollstonecraft és Jean-Jacques Rousseau meglátásait hívtam segítségül. Továbbá egy-egy helyen előkerültek Arisztotelész, Lord Shaftesbury, Roland Barthes és Friedrich Schlegel bizonyos meglátásai is.

Amikor az írónő műveit elemeztem, olyan kronológiát követtem, mely azon alapult, milyen sorrendben írta meg Austen a hat befejezett regényét. Ezt azért is tartottam fontosnak, mivel úgy tanulmányoztam ezeket a szövegeket, hogy kiválasztottam olyan, a tágabb témám szempontjából fontos motívumokat, melyek a megítélésem szerint az írónő adott munkájában nyilvánultak meg a leginkább, de emellett a regényei alapgondolataiban fellelhető hasonlóságokra is rendre reflektáltam. Az, hogy a történetek megírásának időrendi sorrendjét vettem alapul, lehetőséget biztosított számomra arra, hogy Austen módszereinek változását, fejlődését is olykor kihangsúlyozzam.

A már említett két *austeni erényen* kívül többek között olyan toposzokat vizsgáltam, mint a boldogság, a kétely, az otthonkeresés, az önfejlesztés, az önismeret, az önbecsülés, az irónia, a megtévesztés, a nevelés, az ítélőképeség vagy épp az udvariasság fontossága az írónő műveiben. Annak ellenére viszont, hogy elsősorban morálfilozófiai és részben esztétikai szempontból közelítettem meg a regényeket, és azok tartalmának elemzésére helyeztem a hangsúlyt, amennyire a vizsgálódásomnál relevánsnak éreztem, érintettem a megformáltságukat is. Például az írónőnek a már említett ironikus hangját több esetben kiemeltem és elemeztem. Továbbá hangsúlyoztam, hogy Austen az első regényeiben olyan önreflektív narratív hangot ütött meg, mellyel a szentimentális és gótikus regényeket figurázta ki; valamint kiemeltem azt is, hogyan érhető tetten a regényeiben az auktoriális narratív struktúra és az indirekt beszédaktus. Emellett pedig a levélírás (főként a férfi főhősök leveleinek) fontosságára is kitértem.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

Kifejtettem, hogy Jane Austen olvasottabbnak és gazdaságilag kompetensebbnek volt mondható, mint a 18-19. századi (brit) nők többsége, amit a regényei is tükröznek. Mivel ebben az időszakban a nők, ha értesültek az aktuális gazdasági helyzetekről, általában a regényirodalom által tették szert információkra, így Austen művei is fejleszthették a kortárs női olvasóik gazdaságra való rálátását. Az író kihasználta, hogy milyen jó megfigyelőképességgel rendelkezett az emberek viselkedését és karakterét illetően: a szépirodalmi műveiben hangot adott meglátásainak és kritikáinak. Az Austen-regények elsősorban két rendkívül univerzális témáról szólnak: az emberi jellemről és az ember társadalmi viselkedéseiről. Kiválóan ráértett az író, mennyire volt szükséges expliciten éreztetnie a regényeiben a kortárs történelmi és gazdasági kérdéseket. Abban látom az okát annak, hogy Austen történetei mai napig rendkívül népszerűek, és a legtöbbet adoptált brit regények egyikei (és a régenskorszak legidőtállóbbjai), mert univerzálisabbak annál, mintsem hogy csak a kortárs olvasóknak szóltak volna. Austen korokat átívelő problémákon, szituációkon, sikereken, kudarcokon és életutakon keresztül mutatta be azt az életművében, milyen tulajdonságokat kell szerinte birtokolnunk ahhoz, hogy erkölcsösnek vallhassuk magunkat.

Ehhez az első lépés nála a megfelelő nevelés és oktatás: a képességeink elsajátítása és gyakorlása, majd megfelelő hasznosítása. Ha ez nem feltétlenül adatott meg a szüleinken keresztül, akkor mi is képezhetjük magunkat (akár mások segítségével), hogy felérjünk arra a szintre, hogy méltóvá legyünk a bennünk lakozó emberiségre. Ehhez viszont szükség van arra, hogy olykor kételyt érezzünk saját magunk és a környezetünk iránt, majd arra a belátásra, hogy elismerjük a hiányosságainkat, és hogy tenni akarjunk ellenük. Mindehhez pedig a jó ítélőképesség (vagy az erre való tendencia) elengedhetetlen feltétel. Fontos még Austennél, hogy ne csak felszíni kedvességet és bájt tudjunk a magunkénak, hanem valamennyi hibánk ellenére szeretetreméltóak legyünk. Ő sohasem hibátlan főhősöket ábrázolt: női és férfi főhőseinek is szükségük van fejlődésre (kinek többre, kinek kevesebbre), és ha ezt a progressziót megtették, elértek arra a szintre, hogy igazán ismerik önmagukat és egymást, jutalmul egy olyan házasságot köthetnek, mely financiálisan, racionálisan és érzelmileg is kielégítő számukra.

A karaktereinek az otthonkeresése (mely helyszínek helyett inkább bizonyos személyekhez kötődik), végigkíséri a regényei cselekményét – még ha olykor maguk a szereplők sincsenek

tisztában azzal, hogy részben ez a cselekvéseik mögöttes indítéka. Ha egyes austeni karakterek tettei mögötti legfőbb motiváció saját boldogságuk elérése, nekik vagy nagyon komoly jellemfejlődésen kell keresztülmenniük, vagy ők fognak példát statuálni a pozitív karaktereknek, hogy milyenek ne legyenek. Azok, akik nem képesek mások boldogságát a sajátjuk elé helyezni és állhatatosak lenni, Austen alapján nem szeretetreméltóak, és igazán sohasem lesznek képesek boldogságot érezni; ha viszont igen, akkor nem csak képesek valódi boldogságra, hanem meg is érdemlik azt.

Arra a következtetésre jutottam, hogy Jane Austen a maga módján filozófus volt: filozófiai hozzáállása volt az élethez, filozófiai szempontból vizsgálta az emberek jellemét és viselkedését. Ő nem írt elméleti szövegeket, nem alkotott saját filozófiai rendszert, hanem az általa kitüntetett figyelmet kapó regényműfajt választotta közlési formaként. Azért sem lehet azonosítani egyetlen művét sem egy adott filozófus gondolataival, mivel az austeni életmű az író nő saját nézeteit tükrözi erkölcsi és esztétikai szempontból is. Mintha Austen nem arra törekedett volna, hogy folyamatosan megújuljon mint alkotó, hogy változatos írói repertoárja legyen, hanem hogy a számára sokra tartott morálfilozófiai, esztétikai, társadalom- és nevelésméleti nézeteit újra és újra próbára tegye, hasonló, ám részleteiben eltérő szituációkon. Austen regényeinek műfaji meghatározása is emiatt lehet problémás: fejlődésregényekként (*Bildungsroman*), romantikus témájú irodalomként, társasági prózaként, viselkedési regényekként (*novel of manners*) is megközelíthetjük őket, sőt egyeseket gótikus vagy szentimentális írásokként is.

A 19. századi (brit) nők többsége, bár Wollstonecraft-ot olvashatott, de Arisztotelészt, Kantot, Hume-ot, Kierkegaard-t, Shaftesbury-t vagy Rousseau-t aligha, míg Jane Austen történeteit annál inkább. Az író nő regényei pedig etikai és esztétikai értelemben olyan markáns értelmezéseknek adnak lehetőséget, melyek az előbb említett neves filozófusok gondolatait idézhetik. Már csak az alapján is, hogy Anne Elliot a *Meggyőző érvek*ben kiváló moralisták műveit ajánlja Benwick kapitánynak, arra következtethetünk, hogy Austen is olvasott ilyen szerzőket. Ha nem is pont azokat, akikkel én analógiát nyitottam a disszertációmban (Kierkegaard például mindössze három éves volt Austen halálakor), vagy ha tőlük éppen nem az általam használt szövegeket, ezen gondolkodók meglátásai átjárták a kor intellektuális szellemét, melyet igyekezett elsajátítani az író nő. A tudását és nézeteit pedig úgy foglalta bele a regényeibe, hogy azokkal fejlesztette a kortárs nők gazdasági rálátása mellett az esztétikai és etikai ízlését is. Azon ironikus hang, melyet megütött bennük Jane Austen, s mellyel elszórakoztatta az olvasóit, olyan mély és sokrétű tartalmat rejt, melyből mi, 21. századi emberek is tanulhatunk.

Az Austen-regények vizsgálata során nem ütköztem koncepcionális ellentmondásokba: etikai kérdésekben az érettebb írónőnek nem változott meg a véleménye a korai zsengeihez képest. Ennek ellenére fejlődést láttam a befejezett regényeinek kronológiai sorrendben való elemzésekor. A *Klastrom titka* és az *Értelem és érzelem* megírásakor még kereste Austen a saját írói hangját, így ezekben sokkal több szerepe van annak, hogy kifigurázza a kortárs női főhősnőket, és hogy bemutassa, miként tudja a regényirodalom és a költészet (akár rossz) irányba formálni a fiatal lányokat. A *Klastrom titkában* Austen explicite hangot ad annak, milyen metódusokat sérelmezett a kortárs regényeknél. Főként a főhősnők passzivitása, túlzott tökéletessége és kiszolgáltatottsága azok, melyeket parodizált itt, és melyekkel direkt szembement.

Mindazonáltal már bennük is felfedeztem a csíráját azoknak a morális nézeteknek és társadalomkritikai meglátásoknak, melyek életszerűbben lettek kifejtve a későbbi regényeiben. Az a nagy jellemfejlődés, melyen számos Austen-hősnőnek keresztül kell mennie, nem köthető olyan mértékben egy konkrét utazáshoz, mint az író első befejezett regénye, *A Klastrom titka* Catherine Morlandjánál. Az utazás (mind mentális, mind fizikai értelemben) egyfajta előfeltételnek tűnik az austeni erényességhez. Továbbá ebben az Austen-regényben jelenik meg a legszembeötlőbben az egymás melletti elbeszélés ironiája. Az *Értelem és érzelem* pedig mint Austen legelső megjelent regénye, fektette le az austeni regénytípus alapjait, így tekinthetünk rá az író soron következő regényeinek előképeként, Elinorra pedig olyan Austen-főhősnők elődeként mint Fanny Price *A mansfieldi kastélyból* és Anne Elliot a *Meggyőző érvekből*. Továbbá Brandon ezredesre azon karakterként, aki mintául szolgált az *Emma* férfi főhőséhez, Mr. Knightley-hez. A regény képviseli például azt, hogy Austen alapján milyen kapcsolat van az esztétikai megbecsülés és az erkölcsi érzékenység között; hogy mennyire fontos a tudatlanságunk és a kötetlen szabadságunk mérsékelése; vagy hogy a megfelelő házasság miként lehet emocionálisan és racionálisan is helyes döntés. Továbbá annak a relevanciája is megjelenik a történetben, hogy a józan értelemnek és a „szentimentális” érzelemnek egyensúlyban kell lenniük egymással.

A *Büszkeség és balítélet* egyfajta átmenetnek tartom a korai és a kiforrottabb Austen-regények között. Háttérbe szorul benne az az önreflektív narrátori hang, melyet előszeretettel alkalmazott az író a korábbi két regényében; azonban a későbbi három befejezett művéhez képest még nem fedezhetjük fel benne olyan expliciten az indirekt beszédaktus eszközét. A *Büszkeség és balítélet* a kétely motívumára, az erények és a képességeink helyén való nevelésére (és annak hiányára), az első benyomások esetleges bizonytalanságára, valamint a helyes ítélőképesség és férfi karakterek által írt levelek fontosságára kifejezett hangsúlyt

fektet. Továbbá az elsőre szórakoztatóan ironikusnak tűnő Mr. Bennet reprezentálja azt benne, hogy ha az élcelődés, irónia olykor etikátlan viselkedéssel párosul, kifejezetten sértő tud lenni, mely bizonyos helyzetekben gátolja is a családfő tisztánlátását.

A *mansfieldi kastély* talán azért is lett a legmegosztóbb regénye az írónőnek, mert a kevésbé közkedvelt hősnője (és valamelyest főhőse) miatt nem minden olvasó és kritikus számára tudtak olyannyira érvényesülni a morális és esztétikai értékei, mint más Austen műveknek. Pedig Fanny Price a rá jellemző állhatatossággal, szeretetteljességgel és kiváló megfigyelőképességével az erkölcsösség és stabilitás példaképe. Bár csendes, és fásultnak tűnhet, általa menekül meg a mansfieldi kastély az *összeomlástól*. Etikai és esztétikai értelemben is ő az, aki a leghelyesebb megkülönböztetésekre és tisztánlátásra képes, de meg kell tanulnia ezeket kellően érvényre juttatni. Austen regényeiben olykor egyes színterek nemcsak topográfia, hanem szemantikai szerepeket is betöltenek, ez ennél a műnél több ízben is tetten érhető, az egyik példa rá magának a kastélynak a szimbolikus jelentősége: a helyszín arra is szolgál, hogy éreztesse Fanny kötődését a Bertram családhoz, a birtokhoz, és hogy ő maga is miként változik mint személy.

A vizsgálódásom alapján úgy ítélem meg, hogy Jane Austen utolsó két befejezett regénye, az *Emma* és a *Meggyőző érvek* azok, melyeknél olyan narratív eszközökkel élt az írónő, és olyan karaktereket alkotott meg, melyek együttese eredményezi azt, hogy plasztikusabban tudta megjeleníteni bennük a morális, esztétikai, nevelésitkai és társadalomkritikai nézeteit. Maguknak a regényeinek a struktúrái is egyre letisztultabbá váltak. Az *Emma* elemzésénél a férfi főhőst, Mr. Knightley-t állítottam a középpontba, akinek a nézeteit és a főhősnő felé tanúsított tanító jellegű magaviseletét számos szempontból párhuzamba állítottam Immanuel Kant morálfilozófiai nézeteivel. Például George Knightley mások boldogságát rendre a sajátja elé helyezi, és igyekszik Emma morális jólétét előremozdítani. Továbbá a *szeresd felebarátodat* elv megnyilvánulása, valamint a lelkiismeretünk kikerülhetetlenségének fontossága is jelentős szerepet kapnak az *Emma*-ban. Megítélésem szerint Mr. Knightley egy olyan földbirtokos arisztokrata, aki a régensség korabeli úriembereknek megfelelő erkölcsös, jóra való életet él, és megfelel Austen morális elvárásainak is. A *Meggyőző érvek* pedig az állhatatosság erényének, valamint az önfejlesztés és önkeresés toposzainak fontosságát reprezentálja még explicitebben, mint bármelyik másik Austen-regény. Ezeken felül a fegyelmezettség és a meggyőzés jelentősége, valamint az újra megismerés témájának fontossága is előkerülnek benne. Az írónő legszembeötlőbb társadalomkritikája is ebből a művből világlik ki a leginkább: ez pedig az, hogy felértékelte a haditengerészek érdemlegességét a földbirtokos arisztokratákkal szemben. A főhősnőt, Anne-t a természetes és

őszinte jelleme, sokkal úribasabbá teszi azon családtagjainál, akik külsőségekkel próbálnak az arisztokrata társadalom megbecsült tagjaivá válni.

Ezeknek köszönhető az, hogy Jane Austen utolsó két regényének az elemzése volt az, melyeken keresztül a leginkább be tudtam mutatni azt a nézetemet, hogy az állhatatosság és a szeretetreméltóság a legfontosabb erények Austennél, és hogy az önfejlesztés, az önképzés, az ítélőképesség, a kétely, az otthonkeresés, a jellemfejlődés, a boldogság és a lélekjelenlét mennyire fontosak az író életművében, és hogy milyen összefüggésben állnak egymással. Mindazonáltal ez a két regény önmagában nem lett volna elég ahhoz, hogy átfogó képet adjak az Austen-életmű jelentőségéről, filozófiai és esztétikai relevanciájáról. Az, ahogyan a főbb austeni toposzok megjelentek az író különböző műveiben, árnyalták és kiegészítették az elemzési pontjaimat, és igazolták, hogy Austen maga is állhatatos volt a saját nézeteihez.

Nyilvántartási szám: DEENK/473/2025.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Kunkli Emese
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10079692

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (2)

1. **Kunkli, E.:** Önmagunkkal szembeni kétely: A szkepszis szerepe a Büszkeség és balítélet főhőseinek morális jellemfejlődésében.
In: A kétely. Szerk.: Daróczy Enikő; Laczkó Sándor), Pro Philosophia Szegediensi Alapítvány; Magyar Filozófiai Társaság; Státus Kiadó, Szeged, 309-318, 2024, (Lábjegyzetek Platónhoz, ISSN 1785-7082 ; 21) ISBN: 9786155727085
2. **Kunkli, E.:** Jane Austen munkássága mint a Régens korszak Angliájának lenyomata.
In: Reprezentáció : Esztétika és ideológia. Szerk.: Tánczos Péter, Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár, Hajdúszoboszló, 142-163, 2023, (Libertas Libri, ISSN 3057-8388 ; 1) ISBN: 9786158248808

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

3. **Kunkli, E.:** Az önfejlesztés és otthonkeresés szerepe Jane Austen utolsó befejezett regényében.
Nagyerdei Almanach. 11, 59-95, 2021. EISSN: 2062-3305.
4. **Kunkli, E.:** Önfejlesztés Jane Austen Meggyőző érvek című regényében.
Juvenília. 9, 156-172, 2021. ISSN: 1788-6848.

Magyar nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

5. **Kunkli, E.:** "Bármit érzett is, a józan értelem határozottságával cselekedett": Jane Austen Brandon ezredese, aki legnagyobb félelmei ellenére is igyekszik józanul cselekedni.
Erdélyi Múzeum. 86 (4), 176-188, 2024. ISSN: 1453-0961.

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

6. **Kunkli, E.:** Female Voices: Review on Éva Antal and Antonella Braidă's Female Voices: Forms of Women's Reading, Self-education and Writing in Britain (1770-1830), Besançon: Press Universitaires de Franche-Comté, 2022.
Pro&Contra. 6 (1), 75-81, 2022. EISSN: 2630-8916.

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

7. **Kunkli, E.:** Jane Austen's Northanger Abbey as a Parody of Sentimental and Gothic Novels.
Stud. Univ. Babeş-Bolyai, Philol. 68 (3), 187-202, 2023. ISSN: 1220-0484.
DOI: <http://dx.doi.org/10.24193/subbphilol.2023.3.11>

Magyar nyelvű konferencia közlemények (2)

8. **Kunkli, E.:** Az úton-levés mint a jellemfejlődés metaforája Jane Austennél.
In: XXVI. Tavaszi Szél Konferencia 2023 : Tanulmánykötet I. kötet. Szerk.: Molnár Dániel,
Molnár Dóra, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest, 193-202, 2023. ISBN:
9786156457370
9. **Kunkli, E.:** Történelmi és társadalmi utalások "hiánya" Jane Austen regényeiben.
In: A PEME XXIV. PhD - Konferenciájának előadásai. Szerk.: Koncz István, Szova Ilona,
Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, Budapest, 210-218, 2022. ISBN:
9786155709173

További közlemények

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

10. **Kunkli, E.:** A nő ábrázolása és a női ábrázolás ? A nő mint megjelenített és mint megjelenítő.
Magy. Filoz. Szle. 67 (4), 239-243, 2023. ISSN: 0025-0090.
11. **Kunkli, E.:** A Gyűrűk Ura szereplőinek testi-lelki utazása és a hatalom megkísértéséhez fűződő viszonya.
Nagyerdei Almanach. 10 (1-2), 107-137, 2020. EISSN: 2062-3305.

A DEENK a Jelölt által a Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2025.08.18.

